

3208

PRÍLOHA SLOVA PROPAGANDISTU A AGITÁTORA

Proletári všetkých krajín, spojte sa!

Stanovy Komunistickej strany Československa

(s úpravami schválenými XVII. zjazdom KSČ)

VYDALO ODDELENIE PROPAGANDY A AGITÁCIE ÚV KSČ

APRÍL 1986

Stanovy Komunistickej strany Československa

Komunistická strana Československa je osvedčený bojový predvoj robotníckej triedy a ostatných pracujúcich, zväzok rovnako zmýšľajúcich ľudí – komunistov, ktorý združuje na základe dobrovoľnosti najuvedomejších príslušníkov robotníckej triedy, družstevného roľníctva, inteligencie a ďalších sociálnych skupín Československej socialistickej republiky.

Komunistická strana Československa podľa vzoru leninskej Komunistickej strany Sovietskeho zväzu vytvorila revolučný zväzok robotníkov, roľníkov a pokrokovej inteligencie a na jeho čele dovedla pracujúci ľud našej krajiny k zvrhnutiu vykorisťovateľských tried, k víťazstvu socializmu.

Po obetavom boji proti fašistickým okupantom a po oslobodení Československa Sovietskou armádou začal náš pracujúci ľud na čele s Komunistickou stranou Československa budovať ľudovodemokratický štát. Pod vedením Komunistickej strany Československa rozdrvila robotnícka trieda na čele pracujúcich vo februári 1948 úklady vnútorných nepriateľov, ktorí sa za pomoci medzinárodnej reakcie pokúsili zvrátiť tento vývoj. V boji proti reakčným silám, ich porážkou sa upevnila a ďalej rozvinula diktatúra proletariátu, a tým sa už úplne uvoľnila cesta k budovaniu socialistickej spoločnosti. Naša krajina sa zmenila od samého základu. Navždy sa odstránilo vykorisťovanie človeka človekom, výrobné prostriedky sa stali majetkom ľudu, uplatňuje sa zásada socializmu: „Každý podľa svojich schopností, každému podľa jeho práce.“ Nastolili sa socialisticke spoločenské vzťahy, upevnila sa politická a morálna jednota ľudu, nerozborné bratstvo národov Čechov, Slovákov a národností žijúcich v našej spoločnej vlasti. Veľký rozvoj dosiahla socialistickej kultúra. Československý štát, v ktorom sa zorganizoval pracujúci ľud na čele s robotníckou triedou, stal sa ľudovou organizáciou v najvlastnejšom zmysle slova – socialistickým štátom. Socialistické výrobné vzťahy vo všetkých oblastiach národného hospodárstva zvíťazili.

Komunistická strana Československa je svojou triednou podstatou a ideológiou stranou robotníckej triedy. Jej politika vyjadruje najvlastnejšie záujmy robotníckej triedy a všetkého ľudu. Strana vznikla pre boj za vec ľudu a ľudu slúži. Z vôle pracujúceho ľudu sa Komunistická strana Československa stala vedúcou a riadiacou silou spoločnosti a štátu. Jej vedúca úloha v spoločnosti, ktorá je zakotvená v Ústave Československej socialistickej republiky, spočíva v tom, že strana politicky vedie a organizuje budovateľské úsilie pracujúceho ľudu a jeho boj za konečné víťazstvo komunizmu. S ďalším rozvojom socialistickej spoločnosti jej vedúca úloha zákonite vzrastá.

Strana sa vo svojej práci riadi vedeckým svetonázorom, revolučným učením marxizmu-leninizmu, ktoré je základom jej politiky a každodennej organizátorskej činnosti. Tvorivo rozvíja marxizmus-leninizmus, rozhodne bojuje proti všetkým prejavom buržoáznej ideológie, proti revizionizmu a dogmatizmu, ktoré sú revolučnej teórii úplne cudzie.

Strana na základe vedeckého poznania vypracúva program a základné koncepcie rozvoja socialistickej spoločnosti, presvedčovacou ideologickou a politickoorganizátorskou prácou komunistov získava pre podporu svojej politiky pracujúcich a rozvíja tvorivú budovateľskú činnosť ľudu. Sila strany spočíva v jej úzkom spojení s ľudom, s jeho životom a potrebami. Riadením kadrovej práce a vedením spoločenskej kontroly strana utvára hlavné organizačné predpoklady pre cieľavedomý a harmonický vývoj politického, ekonomického, ideologického a kultúrneho života krajiny.

Komunistická strana je najvyššou formou spoločenskej politickej organizácie. Pod jej vedením sa združujú spoločenské organizácie v Národnom fronte, ktorý je politickým výrazom zväzku všetkého pracujúceho ľudu v Československej socialistickej republike.

Hlavnou úlohou strany v súčasnej etape je uskutočňovanie programu budovania rozvinutej socialistickej spoločnosti a ďalšieho postupu ku komunizmu. Strana sa usiluje o plánovité a všestranné zdokonaľovanie socializmu, o plné a efektívne využívanie jeho možností a predností na urýchlenie sociálneho a hospodárskeho rozvoja. Stará sa o prehlbovanie a upevňovanie socialistických spoločenských vzťahov, o komplexný rozvoj výrobných síl a výrobných vzťahov, všetkých oblastí spoločenského života s cieľom uspokojovať stále rastúce hmotné a duchovné potreby ľudí.

Strana dbá o prehlbovanie socialistickeho vzťahu k práci, o správne pochopenie jej spoločenského významu. Sústreďuje sily ľudu na dynamický rozvoj národného hospodárstva cestou jeho intenzifikácie, predovšetkým urýchľovaním vedecko-technického pokroku a medzinárodnej socialistickej ekonomickej integrácie. Strana sa usiluje o ďalší rozvoj socialistickej demokracie, o čoraz širšiu účasť občanov na správe verejných záležitostí, na riadení a kontrole hospodárstva, o rozvoj ich tvorivých síl, aktivity a iniciatívy. Stará sa o zvyšovanie úlohy a rozvoj politického systému, o upevňovanie spoločensktva národov a národností našej vlasti na zásadách socialistickeho internacionalizmu a federatívneho usporiadania štátu, o nepretržité upevňovanie sociálnej, politickej a ideovej jednoty ľudu. Dbá o rast vzdelania a o výchovu ľudu

v duchu komunistických ideí, o všestranný harmonický rozvoj osobnosti, duchovného a kultúrneho života spoločnosti, o postupné prekonávanie podstatných rozdielov medzi fyzickou a duševnou prácou, o ďalšie zblížovanie mesta a vidieka.

Konečným cieľom strany je vybudovať beztriednu komunistickú spoločnosť, v ktorej sa bude uplatňovať najvyššia zásada: „Každý podľa svojich schopností, každému podľa jeho potrieb.“

Neporušiteľným základom života, výstavby a všetkej činnosti strany je ideová a organizačná jednota, akčná zomknutosť jej radov. Strana opiera svoju prácu o dôsledné dodržiavanie leninských noriem stranického života, o zásady demokratického centralizmu, kolektívneho vedenia, kritiky a sebakritiky, o všestranný rozvoj vnútrostraníckej demokracie, tvorivú aktivitu komunistov, širokú informovanosť obyvateľstva a jeho získavanie pre uskutočňovanie politiky strany. Strana sa očisťuje od ľudí, ktorí porušujú a neplnia politickú líniu a Stanovy Komunistickej strany Československa, hlásajú a rozširujú oportunistické názory, revizionistické koncepcie, nacionalizmus, antikomunizmus a kompromitujú svojim konaním čestný názov komunistu. Ďalej od tých, ktorí sú trvale pasívni. Akýkoľvek prejav frakcionárstva a skupinkárenia je s členstvom v komunistickej strane nezlučiteľný. Poučenie z politickej krízy v strane a spoločnosti po XIII. zjazde dokazuje, že odklon od marxizmu-leninizmu, od leninských organizačných zásad a porušovanie stanov vedú k oslabovaniu jednoty a akcieschopnosti strany, jej vedúcej úlohy v spoločnosti a utvárajú nebezpečenstvo likvidácie vymožeností socializmu.

Komunistická strana Československa je neoddeliteľnou súčasťou medzinárodného komunistického a revolučného robotníckeho hnutia. Aktívne prispieva k upevňovaniu jeho jednoty na zásadách marxizmu-leninizmu a v celej svojej činnosti uskutočňuje idey proletárskeho, socialistickeho internacionalizmu. Strana tvorivým spôsobom využíva bohaté skúsenosti bratských komunistických a robotníckych strán, predovšetkým Komunistickej strany Sovietskeho zväzu, osvedčeného a uznávaného predvoja svetového komunistického hnutia.

Vybudovanie a ďalší rozvoj socialistickej spoločnosti v ČSSR, ktorá už predtým bola priemyselnou krajinou, je našim príspevkom k tvorivému rozvíjaniu marxizmu-leninizmu a potvrdzuje jeho všeobecnú platnosť.

Strana ustavične prehľbuje bratstvo, pevné spojenectvo a všestrannú spoluprácu československého ľudu so sovietskym ľuďom a s pracujúcimi ostatných socialistických krajín. Upevňuje internacionálne vzťahy s robotníckou triedou celého sveta a podporuje národy, ktoré bojujú za svoje oslobodenie spod imperialistickej a koloniálnej nadvlády. Zabezpečuje obranyschopnosť krajiny, aktívne sa podieľa na spoločných opatreniach obrany a bezpečnosti krajín socialistického spoločenstva. Rozhodne bojuje proti agresívnym plánom imperialismu, usiluje sa o rozvíjanie priateľských vzťahov so všetkými národmi sveta a o mierové spolunažívanie medzi štátmi s rozdielnym spoločenským zriadením. Tým prispieva k víťazstvu síl mieru a pokroku, k víťazstvu socializmu nad kapitalizmom na celom svete.

I. Členovia strany, ich povinnosti a práva

1. Členom Komunistickej strany Československa môže byť každý občan Československej socialistickej republiky, ktorý uznáva jej program, riadi sa jej stanovami a plní stranické uznesenia, aktívne sa zúčastňuje na utváraní a uskutočňovaní politiky strany pri budovaní socialistickej spoločnosti, pracuje v niektorej organizácii strany a platí členské príspevky.

2. Člen strany je povinný:

a) dôsledne prebojovať a uskutočňovať politiku strany, objasňovať ju širokým masám a získavať ich pre jej uskutočňovanie, upevňovať a prehľbovať spojenie strany s ľuďom; byť v stálom styku s ľuďmi, pozorne si všímať ich názory a potreby a včas na ne reagovať; všade vystupovať a správať sa ako komunistu, bojovať proti všetkému, čo narušuje zásady politiky strany a jej jednotu; zúčastňovať sa na politickej a verejnej práci na pracovisku a v mieste bydliska;

b) byť príkladom v práci, rozmnožovať a strážiť socialisticke vlastníctvo, usilovať sa o rozvoj výrobných síl a výrobných vzťahov, stále dbať o intenzifikáciu výroby, zvyšovanie produktivity práce, hospodárnosť, efektívnosť a kvalitu; byť priekopníkom všetkého pokrokového, uplatňovať najnovšie poznatky vedy a techniky v národnom hospodárstve, zvyšovať svoju kvalifikáciu, prebojovať socialisticke zásadu odmeňovania podľa pracovných zásluh;

c) aktívne sa podieľať na činnosti svojej základnej organizácie a niesť spoluzodpovednosť za výsledky jej práce; zúčastňovať sa na príprave a rokovaní členskej schôdze; tvorbe a plnení uznesení; dbať o plné uplatnenie leninských princípov, noriem a štýlu práce v činnosti strany;

d) aktívne sa zúčastňovať na politickom živote, správe a riadení štátnych a verejných záležitostí, hospodárskej a kultúrnej výstavbe, byť príkladom v plnení povinností voči spoločnosti, napomáhať rozvoj a prehľbovanie socialistických spoločenských vzťahov;

e) nepretržite upevňovať a chrániť ideovú a organizačnú jednotu strany ako hlavnú podmienku jej sily a akcieschopnosti, dbať, aby sa nerozchádzali slová s činmi, chrániť stranu, aby do nej neprenikali nepriatelia a karieristi, ľudia, ktorých konanie poškodzuje autoritu strany; byť politicky bdely, zachovávať a chrániť stranické a štátne tajomstvo;

f) osvojovať si marxizmus-leninizmus, zvyšovať svoju ideovú úroveň, aktívne prispievať k výchove človeka komunistickej spoločnosti; rozhodne bojovať proti buržoáznej ideológii, oportunizmu, revizionizmu, antikomunizmu, súkromnovlastníckej psychológii, náboženským predsudkom, maľomeštiackym návykom, proti porušovaniu socialistickej zákonitosti, morálky a iným protispoločenským javom, ktoré sú cudzie marxizmu-leninizmu;

g) osvojovať si a dodržiavať zásady komunistickej morálky, byť oddaný komunizmu, rozvíjať nové vzťahy v spoločnosti na základe kolektivismu, vzájomnej súdružskej pomoci a spolupráce, prebojovať zásady sociálnej spravodlivosti, byť príkladom v osobnom živote, vo vzťahu k rodine a starostlivosti o výchovu detí, byť skromný, pravdivý a čestný voči strane a ľudu;

h) aktívne presadzovať myšlienky proletárskeho, socialistického internacionalizmu a socialistického vlastenectva, upevňovať jednotu Čechov a Slovákov a národnosti v našej vlasti, bojovať proti nacionalizmu a šovinizmu; utužovať bratské vzťahy nášho ľudu s ľudom Sovietskeho zväzu a ostatných krajín socialistického spoločenstva, s proletármi a pracujúcimi celého sveta, byť nezmieriteľný voči nepriateľom socializmu a komunizmu, mieru a slobody národov;

ch) uplatňovať a rozvíjať stranícku kritiku a sebakritiku, bojovať proti potláčaniu kritiky; odhaľovať nedostatky, ktoré poškodzujú záujmy strany a štátu, usilovať sa o ich odstránenie a upozorňovať na ne stranické orgány až po ústredný výbor; nepripúšťať prejavy ľahostajnosti, sebauspokojenia a nízku náročnosť v práci; bojovať proti neskromnosti, okázalosti, veľikášstvu, proti alibizmu, byrokratizmu a snahám povyšovať miestne, skupinové a osobné záujmy nad záujmy celej spoločnosti;

i) dodržiavať leninské zásady výberu a rozmiesťovania kádrov podľa politickej vyspelosti, odborných vedomostí, organizátorských a praktických skúseností, morálnych a pracovných vlastností; byť nezmieriteľný voči ich porušovaniu, zabrániť výberu a rozmiesťovaniu pracovníkov podľa osobných a priateľských vzťahov a nepripúšťať, aby zodpovednými funkciami boli poverovaní ľudia neschopní, ľudia, ktorí sa v práci neosvedčili;

j) dodržiavať stranícku a štátnu disciplínu, ktorá je pre všetkých členov strany rovnako záväzná, a sústavne odhaľovať tých, čo ju porušujú; strana má jednu disciplínu, ktorá platí pre všetkých komunistov bez rozdielu, nehľadiac na zásluhy a funkcie, ktoré zastávajú; zverené funkcie vykonávať s plnou zodpovednosťou voči strane a pracujúcemu ľudu v súlade so stanovami strany a socialistickou zákonnosťou;

k) všemožne napomáhať upevňovanie obranyschopnosti Československej socialistickej republiky a neúnavne bojovať za mier a priateľskú spoluprácu medzi národmi.

3. Člen strany má právo:

a) voliť a byť volený do straníckych orgánov;

b) zúčastňovať sa na slobodnom a vecnom prerokúvaní politiky a praktickej činnosti strany na straníckych schôdzach a v straníckej tlači v duchu zásad strany, predkladať na prerokovanie návrhy a obhajovať ich, pokiaľ stranická organizácia neprijme uznesenie;

c) posudzovať v duchu stanovenej línie strany činnosť svojej organizácie, jej vedenia a činnosť ostatných straníckych orgánov, funkcionárov a členov strany;

d) kritizovať na straníckych schôdzach ktoréhokoľvek člena bez ohľadu na funkciu, ktorú zastáva; vyžadovať, aby osoby, ktoré potláčajú alebo pomáhajú potláčať kritiku a prenasledujú za ňu, boli volané na prísnu stranícku zodpovednosť až po vylúčenie zo strany;

e) osobne sa zúčastňovať na schôdzach základných organizácií, straníckych orgánov alebo nimi schválených komisií, na ktorých sa rokuje o jeho činnosti a správaní;

f) obracať sa s otázkami, pripomienkami a návrhmi na ktorýkoľvek stranícky orgán až po ústredný výbor a žiadať na ne odpoveď.

4. Do strany sa prijímajú uvedomelí, aktívni, socializmu a komunizmu oddaní robotníci, družstevní roľníci, prísluš-

níci inteligencie a ostatných vrstiev pracujúcich, ktorí dosiahli osemnásť rokov, a to jednotlivou prostredníctvom základnej organizácie. V Komunistickej strane Československa nemá miesto ten, kto nekonal a nekoná v duchu Ústavy ČSSR, kto vedome a hrubo porušil socialistickú zákonnosť a bol za to trestaný, kto pomáha zakrývať činy proti ústave a zákonom.

Noví členovia strany sa prijímajú podľa týchto zásad:

a) výboru základnej organizácie sa predloží prihláška a životopis s odporúčaním troch členov strany, ktorí sú najmenej tri roky členmi strany a odporúčaného poznajú z pracovnej a verejnej činnosti najmenej jeden rok;

b) o prijatí do strany rokuje a rozhoduje členská schôdza základnej organizácie, ktorá o každom návrhu hlasuje jednotlivito; rozhodnutie nadobúda platnosť po potvrdení okresným výborom alebo jemu na rovné postaveným výborom strany;

c) občania Československej socialistickej republiky, ktorí boli predtým členmi komunistických a robotníckych marxisticko-leninských strán iných krajín, prijímajú sa do strany podľa smerníc ústredného výboru;

d) ručiteľia zodpovedajú za to, že ich odporúčania sú hodnoverné a objektívne vystihujú politické i morálne vlastnosti odporúčaných; členovia a kandidáti Ústredného výboru Komunistickej strany Československa odporúčanie na vstup do strany nedávajú;

e) členstvo v strane je platné odo dňa, keď nového člena prijala členská schôdza základnej organizácie.

5. Členovia a kandidáti sú povinní do jedného mesiaca hlásiť sa v novej základnej organizácii. Spôsob evidencie členov a kandidátov a ich prechodu z jednej základnej organizácie do inej určujú pravidlá schválené ústredným výborom. Zásady zapojenia a registrácie komunistov v organizácii miesta bydliska určuje ústredný výbor.

6. O členovi strany, ktorý je pasívny a počas troch mesiacov bez závažných dôvodov ani napriek opätovnému upozorneniu neplatí členské príspevky alebo ktorý z osobných či iných dôvodov nemôže si plniť stranícke povinnosti, rokuje základná organizácia na členskej schôdzi. Ak pritom vyjde najavo, že člen strany stratil trvalé spojenie so straníckou organizáciou a nechce ho obnoviť, neplní si svoje povinnosti, ale inak sa neprevinil, členská schôdza základnej organizácie mu zruší členstvo v strane.

7. Za neplnenie straníckych povinností a previnenie proti stanovám strany, ako aj za porušenie zákona je člen alebo kandidát volaný na stranícku zodpovednosť a možno mu uložiť tieto tresty: napomenutie, pokarhanie, pokarhanie s výstrahou a vylúčenie zo strany, ktoré je najvyšším straníckym trestom.

V odôvodnených prípadoch môže byť člen alebo kandidát stranícky potrestaný tým, že ho odvolajú z funkcie, ktorú vykonáva z poverenia strany.

Ak je komunista volaný na stranícku zodpovednosť, treba postupovať nanajvyš obozretne. Dôkladne uvážiť opodstatnenosť jeho obvinenia.

O komunistovi, ktorý z poverenia strany zastáva funkcie v štátnych, hospodárskych a spoločenských orgánoch a organizáciách a previnil sa voči stanovám a socialistickej zákonnosti, rokuje základná organizácia s vedomím príslušného straníckeho orgánu. Ak ho volá na stranícku

zodpovednosť vyšší stranický orgán, informuje o tom príslušnú základnú organizáciu.

Stranícke tresty majú výchovné poslanie a ukladajú sa po vyčerpaní iných prostriedkov straníckej výchovy a vplyvu, ako je súdružská kritika, upozornenie alebo poučenie.

Stranícky orgán, organizácia za jeden až dva roky po uložení stranického trestu prerokuje, ako člen strany napráva chyby, ktorých sa dopustil. Ak zistí, že chyby napravil, rozhodne členská schôdza základnej organizácie alebo príslušný stranický orgán o výmaze trestu. Výmaz stranického trestu sa nevzťahuje na vylúčenie zo strany. Postup určujú smernice ÚV KSČ.

8. O stranickom treste vrátane vylúčenia zo strany rozhoduje základná organizácia na svojej členskej schôdzi. Člena alebo kandidáta strany, o ktorého previnenie ide, musí o tom výbor organizácie riadne upovedomiť a na túto schôdzu ho pozvať.

Uznesenie základnej organizácie o vylúčení zo strany nadobúda platnosť po potvrdení okresným výborom, ktorý o tom rozhodne najneskôr do dvoch mesiacov. Pokiaľ uznesenie o vylúčení nepotvrdí okresný výbor, má člen a kandidát právo zúčastňovať sa na členských schôdzach. Po rozhodnutí okresného výboru o vylúčení je člen povinný odovzdať členskú legitímáciu a kandidát preukaz kandidáta v základnej organizácii.

V závažných prípadoch môže o vylúčení zo strany alebo o inom stranickom treste rozhodnúť okresný, krajský alebo ústredný výbor. Ak rozhoduje o vylúčení zo strany okresný výbor, musí toto uznesenie potvrdiť krajský výbor, ak rozhodne o vylúčení krajský výbor, musí uznesenie potvrdiť ústredný výbor.

Ak nie je známy rozsah previnenia člena alebo kandidáta, avšak hrozí nebezpečenstvo, že bude poškodená vážnosť strany v očiach verejnosti, môže sa mu až do vyšetrenia pozastaviť členstvo v strane. Komunista, ktorého členstvo v strane bolo pozastavené, nemôže sa zúčastňovať na vnútrostraníckom živote. Členskú legitímáciu alebo preukaz kandidáta odovzdá prostredníctvom základnej organizácie do úschovy okresnému výboru strany.

9. O stranickom potrestaní členov a kandidátov Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska, krajských a okresných výborov alebo členov kontrolných a revízných komisií rokujú základné organizácie s vedomím straníckych orgánov, ktorých sú títo funkcionári členmi. Návrh na vylúčenie zo strany predkladá základná organizácia príslušnému orgánu, ktorý o vylúčení svojho člena rozhoduje dvojtretinovou väčšinou prítomných členov.

10. O vylúčení člena a kandidáta Ústredného výboru KSČ z ústredného výboru a člena Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSČ z ústrednej kontrolnej a revíznej komisie alebo z radov strany rozhoduje zjazd strany a v období medzi zjazdmi u svojich členov a kandidátov ústredný výbor a u svojich členov ústredná kontrolná a revízná komisia dvojtretinovou väčšinou prítomných členov.

11. Ak stranický orgán uzná za potrebné, môže rozhodnutie o udelení stranických trestov vrátane vylúčenia alebo o revízií neopodstatnených trestov oznámiť v straníckej tlači.

12. Členská legitímácia a preukaz kandidáta sú majetkom strany; každý člen a kandidát je povinný chrániť ich pred stratou a poškodením. Ich stratu alebo poškodenie musí ihneď hlásiť výboru základnej organizácie. Pri ich strate zavinenej nedbalosťou sa zavádza disciplinárne pokračovanie.

Po skončení členstva sa členská legitímácia odovzdá prostredníctvom straníckych orgánov ústrednému výboru.

13. Člen strany alebo kandidát, ktorý bol stranický potrestaný, má právo odvolať sa do jedného mesiaca postupne až na ústredný výbor a žiadať o revíziu uznesenia. Uznesenie o treste zostáva v platnosti až do iného rozhodnutia vyššieho orgánu strany. Krajský alebo ústredný výbor rozhodne o odvolaní proti vylúčeniu zo strany najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa, keď bolo podané.

II. Kandidáti členstva v strane

14. Všetci, ktorí sú prijímaní do strany, prechádzajú kandidátskou lehotou. Kandidátska lehota je nevyhnutná, aby sa kandidát oboznámil s programom, politikou a so Stanovami Komunistickej strany Československa a svojou činnosťou dokázal, že bude platným členom strany. Stranícka organizácia je povinná pomáhať kandidátom v príprave na prijatie za členov strany a preverovať ich ideové, politické, odborné a morálne kvality.

15. Postup základnej organizácie pri prijímaní kandidáta (individuálne prijímanie, predloženie prihlášky a životopisu, odporúčanie a ich preskúmanie, uznesenie základnej organizácie o prijatí a jeho potvrdenie) je rovnaký ako pri prijímaní za člena strany.

Mladí ľudia do 21 rokov a členovia SZM sa prijímajú za kandidátov spravidla na odporúčanie Socialistického zväzu mládeže, ktoré sa rovná odporúčaniu jedného člena strany.

16. Kandidátska lehota sa určuje na dva roky. Je neprípustné ďalej ju predlžovať. Ústredný výbor môže stanoviť, za akých podmienok možno kandidátsku lehotu skrátiť na jeden rok.

17. Kandidátov nemožno voliť za členov straníckych orgánov a za delegátov na konferencie a zjazdy strany. Na straníckych schôdzach majú hlas poradný. Inak majú rovnaké povinnosti a rovnaké práva ako členovia strany.

18. Ak sa kandidát v čase kandidátskej lehoty neosvedčil, stranícka organizácia ho vyškrtne z radov kandidátov.

III. Výstavba strany Vnútrostranícka demokracia

19. Vedúcou zásadou organizačnej výstavby a činnosti strany je demokratický centralizmus.

Demokratický centralizmus vyžaduje, aby všetky organizácie a komunisti v konkrétnych podmienkach svojho pôsobenia aktívne a tvorivým spôsobom uskutočňovali politiku strany a uznesenia vedúcich straníckych orgánov; umožňuje uplatňovať zovšeobecnené skúsenosti komunis-

tov a všetkých pracujúcich, ktoré nadobudli pri socialistickej výstavbe, v každodennej činnosti celej strany.

Demokratický centralizmus zlučuje jednotnú činnosť strany, jej pevnú organizačnú výstavbu a prísnu stranícku disciplínu s najširšou vnútrostraníckou demokraciou a iniciatívou komunistov. Demokratický centralizmus znamená, že:

a) všetky vedúce stranícke orgány sa volia zdola až nahor;

b) stranícke orgány pravidelne skladajú účty a podávajú správy o svojej činnosti straníckym organizáciám, ktoré ich zvolili, a vyšším orgánom;

c) menšina a jednotlivci sa disciplinovane podriaďujú rozhodnutiam väčšiny;

d) uznesenia vyšších orgánov sú bezpodmienečne záväzné pre všetky nižšie orgány;

e) stranícke orgány všetkých stupňov sa môžu právoplatne uznávať, ak je prítomná viac ako polovica ich členov alebo delegátov;

f) v činnosti všetkých orgánov a organizácií sa uplatňuje kolektívnosť a osobná zodpovednosť každého komunistu za plnenie straníckych uznesení.

20. Strana je budovaná podľa územnej a výrobnéj zásady. Základné organizácie sa ustanovujú v zásade podľa pracovísk a miesta bydliska komunistov a združujú sa do okresných a krajských organizácií; organizácia, ktorej pôsobnosť sa vzťahuje na príslušné územie, je spravidla nadriadená všetkým straníckym organizáciám, ktoré pôsobia na častiach tohto územia.

21. V súlade s politikou strany rieši každá organizácia tvorivým spôsobom úlohu v obvode svojej pôsobnosti, vedie členov strany k zodpovednosti za plnenie straníckych uznesení a povinností vyplývajúcich zo zverených funkcií, dbá, aby členovia strany boli zárukou, že štátne, hospodárske a spoločenské orgány a organizácie budú dôsledne plniť svoje poslanie vo verejnom a hospodárskom živote v duchu politiky a uznesení strany.

Stranícke orgány a organizácie uplatňujú leninské zásady a metódy vedenia, presadzujú leninský štýl v straníckej práci a na všetkých úsekoch štátnej, verejnej a hospodárskej správy, zabezpečujú jednotu ideologickej, organizátorskej a hospodárskej činnosti, dbajú o upevňovanie štátnej a pracovnej disciplíny.

22. Najvyšším orgánom základnej a dlhšej organizácie strany je členská schôdza, pre okresné a krajské organizácie konferencia, pre územnú organizáciu strany na Slovensku zjazd Komunistickej strany Slovenska a pre Komunistickej strany Československa zjazd Komunistickej strany Československa.

Rozhodnutie straníckych orgánov je právoplatné, ak zaň hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných. Uznesenie o otázkach členstva v strane – o prijatí kandidátov a členov strany, o ich vylúčení, o zrušení členstva a vyškrtnutí z radov kandidátov nadobúda platnosť, keď zaň hlasovali najmenej dve tretiny členov strany prítomných na schôdzi, a bolo potvrdené príslušným vyšším straníckym orgánom.

Ustanovenie a zrušenie základnej organizácie schvaľuje okresný výbor. Ak je činnosť základnej organizácie v rozpore s politikou strany a organizácia porušuje stanovy,

neplní uznesenia zjazdu a Ústredného výboru KSC, alebo je v hlbokej pasivite, môže krajský výbor po prerokovaní s okresným výborom túto základnú organizáciu rozpustiť. Okresný výbor posúdi postoje jednotlivých členov a kandidátov, vyvodí závery podľa stanov strany a rozhodne o ich zaradení do iných základných organizácií.

Vyšší stranícky orgán má právo zrušiť uznesenie nižšieho orgánu, ak je v rozpore so stanovami strany.

Vyšší stranícky orgán je povinný prerokovať pripomienky nižšieho straníckeho orgánu a dať na ne odpoveď.

23. Členské schôdze, konferencie a zjazdy volia výbory, ktoré riadia všetku prácu príslušných straníckych organizácií medzi členskými schôdzami, konferenciami a zjazdmi v obvode svojej pôsobnosti.

Pri voľbách straníckych výborov sa o každom návrhu hlasuje jednotlivo, pričom všetci členovia strany majú právo na odmietnutie a kritiku navrhovaných členov a kandidátov nového výboru.

Zvolení sú tí, za ktorých hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov organizácie na členskej schôdzi alebo delegátov na konferencii alebo zjazde. Toto rozhodnutie je záväzné pre všetkých členov.

24. Pri voľbách straníckych výborov, počnúc výborom základnej organizácie až po ústredný výbor, sa dbá o sústavný prílev nových síl pri zachovaní kontinuity riadenia.

Do straníckych výborov sú volení bez ohľadu na doterajšie funkcie najosvedčenejší bojovníci za politiku strany, skúsení organizátori, socializmu oddaní, politicky vyspelí a morálne pevní komunisti zo všetkých úsekov nášho života.

Stranícke orgány, ktoré sú volené na konferenciách a zjazdoch, majú vo výnimočných prípadoch počas celého volebného obdobia právo kooptácie až do 10 % celkového počtu zvolených členov. Kooptácia nadobúda platnosť po potvrdení vyšším straníckym orgánom. Ústredný výbor KSC a Ústredná kontrolná a revízná komisia KSC rozhodujú o kooptácii svojich členov s konečnou platnosťou.

25. Najvyššou zásadou straníckeho vedenia, rokovania a rozhodovania všetkých straníckych orgánov a organizácií od ústredného výboru až po základné organizácie je kolektívnosť. Uplatňovanie zásady kolektívneho vedenia je nevyhnutnou podmienkou správnosti prijatých uznesení, správnej výchovy a rozmiestovania kádrov a zaručuje širokú iniciatívu členstva strany zameranú na jednotný cieľ v duchu politiky strany.

Zásada kolektívnosti nijako neoslabuje osobnú zodpovednosť za splnenie uložených úloh.

Kult osobnosti a s ním spojené porušovanie vnútrostraníckej demokracie znižujú úlohu strany a ľudových mas, sú nezlučiteľné s leninskými normami straníckeho života a nemožno ich v strane trpieť.

26. Slobodné a vecné prerokovanie otázok straníckej politiky vo volených straníckych orgánoch, na konferenciách a členských schôdzach, na aktívoch a iných straníckych zhromaždeniach je neodňateľným právom každého člena strany. Široká vnútrostranícka demokracia utvára predpoklady rastu tvorivej aktivity komunistov a iniciatívy všetkých organizácií plného rozvoja kritiky a sebakritiky

i trvalého upevňovania straníckej zodpovednosti a disciplíny; stranícka disciplína musí byť uvedomelá, nie mechanická.

Výrazom kolektívnosti a vnútrostraníckej demokracie sú celostranícke alebo celoštátne diskusie, o ktorých rozhoduje a ktoré organizuje ústredný výbor na prerokovanie otázok ďalšieho politického a organizačného vývoja strany alebo hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja spoločnosti. Diskusia v strane vychádza vždy z ideologických základov marxizmu-leninizmu. Zmyslom diskusie je všestranne prerokovať predložené otázky, ďalej posilniť ideovú a organizačnú jednotu strany a jej spojenie s ľudom.

27. Stranícke výbory systematicky pracujú s aktívom, zvolávajú schôdze aktívu na vecné prerokovanie úloh, vypracúvanie praktických opatrení a zabezpečenie plnenia prijatých uznesení; využívajú skúsenosti a návrhy aktívu a informujú ho o svojej činnosti.

28. Stranícke orgány volia zo svojich členov a kandidátov a z radov aktívu komisie, ktoré svojou činnosťou pomáhajú týmto orgánom pri rozpracúvaní a uskutočňovaní politických, ekonomických a ideologických úloh strany.

Pre bežnú prácu pri organizovaní a kontrole plnenia uznesení a na pomoc straníckym organizáciám v ich činnosti utvárajú na základe zásad stanovených Ústredným výborom KSC aparát, ktorý pracuje podľa pokynov príslušného voleného straníckeho orgánu, ktorému zodpovedá za svoju činnosť.

29. Základné organizácie a všetky stranícke orgány sú povinné zabezpečovať za širokej účasti pracujúcich včasnú a účinnú kontrolu plnenia straníckych uznesení, robiť opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a informovať o stave uskutočnených opatrení vyššie stranícke orgány. Na to využívajú vo svojej činnosti poznatky kontrolných orgánov.

IV. Najvyššie orgány strany

30. Najvyšším orgánom Komunistickej strany Československa je zjazd strany. Riadny zjazd zvoláva ústredný výbor raz za päť rokov. Mimoriadny zjazd strany zvoláva ústredný výbor buď z vlastnej iniciatívy, alebo na žiadosť najmenej jednej tretiny všetkých členov strany. Zvolanie zjazdu a program rokovania oznámi ústredný výbor najmenej osem týždňov pred zjazdom.

Zjazd sa môže právoplatne uznať, ak je na ňom zastúpená najmenej polovica všetkých členov strany.

Pravidlá o zastúpení členov strany a spôsob voľby delegátov určuje Ústredný výbor Komunistickej strany Československa. Členovia a kandidáti Ústredného výboru KSC a členovia Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSC, ak nie sú zvolení za riadnych delegátov, zúčastňujú sa na zjazde s hlasom poradným.

31. Zjazd strany:

a) prerokúva a schvaľuje správu Ústredného výboru Komunistickej strany Československa a správu Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSC;

b) určuje líniu strany v otázkach vnútornej a zahraničnej

politiky, prerokúva a rieši najzávažnejšie otázky straníckeho a štátneho života, ďalšieho rozvoja socialistickej spoločnosti, schvaľuje program a stanovú strany;

c) volí Ústredný výbor Komunistickej strany Československa, Ústrednú kontrolnú a revíziu komisiu KSC a určuje ich zloženie; za člena ústredného výboru a ústrednej kontrolnej a revíznej komisie môže byť zvolený len ten, kto je členom strany najmenej osem rokov.

32. Ústredný výbor Komunistickej strany Československa v období medzi zjazdmi riadi všetku prácu strany, najmä:

a) rozpracúva a rieši v duchu uznesení zjazdov strany otázky ďalšieho rozvoja socialistickej spoločnosti, vnútornej a zahraničnej politiky;

b) sústreďuje činnosť straníckych orgánov a organizácií na dôsledné uskutočňovanie vytýčenej línie, riadi nižšie stranícke orgány a pomáha im rozvíjať politickú, ideologickú a organizačnú prácu; kontroluje plnenie straníckych uznesení; riadi ľudové milície; utvára a riadi rôzne inštitúcie a podniky strany;

c) usmerňuje a kontroluje činnosť federálnych a republikových zastupiteľských zborov, vlád a ostatných ústredných štátnych orgánov, Národného frontu a ústredných orgánov spoločenských organizácií prostredníctvom komunistov, klubov komunistických poslancov a straníckych skupín; zameriava ich činnosť na dôsledné prebojovanie a uskutočňovanie politiky strany, vedie ich k tomu, aby za najširšej účasti pracujúcich zabezpečovali plnenie hospodárskej a sociálnej politiky strany a z nej vychádzajúce úlohy štátneho plánu, čo najhospodárnejšie využívali všetky prostriedky a dbali o dôsledné uskutočňovanie celospoločenských potrieb; vedúci funkcionári poverení ústredným výborom prácou v štátnych, spoločenských, hospodárskych a ostatných orgánoch zodpovedajú ústrednému výboru za uskutočňovanie politiky strany na zverenom úseku a v jej zmysle iniciatívne, s tvorivým prístupom rozvíjajú účinnú riadiacu činnosť, predkladajú ústrednému výboru návrhy a odporúčania na určenie hlavných smerov ďalšieho rozvoja spoločnosti a správy o plnení úloh;

d) schvaľuje návrhy na členov federálnej vlády a iných vedúcich funkcionárov ústredných organizácií a inštitúcií; na tajomníkov Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska a vedúcich tajomníkov krajských výborov strany; vymenúva šéfredaktora Rudého práva;

e) zastupuje stranu v styku s inými stranami;

f) pravidelne informuje stranícke organizácie o svojej práci;

g) schvaľuje celkový rozpočet strany a kontroluje jeho plnenie, rozdeľuje materiálne a finančné prostriedky strany a určuje výšku členských príspevkov; riadi a spravuje hospodárenie ústredného výboru, jeho podnikov a inštitúcií;

h) dopĺňa ústredný výbor z kandidátov zvolených zjazdom, ak ubudne z jeho členov;

ch) pre praktické uskutočňovanie a kontrolu uznesení zriaďuje oddelenia a odbory.

33. Ústredný výbor sa schádza najmenej trikrát do roka. Kandidáti ústredného výboru a predseda ústrednej kontrolnej a revíznej komisie sa zúčastňujú na zasadaniach ústredného výboru s právom poradného hlasu.

Ústredný výbor podľa povahy prerokovaných otázok pozýva k aktívnej účasti na svoje zasadania ďalších funkcionárov stranických orgánov, spoločenských organizácií, štátnych a hospodárskych orgánov a pracovníkov vedy a kultúry.

34. Ústredný výbor volí zo svojich členov:

predsedníctvo pre riadenie práce medzi zasadaniami ústredného výboru,

sekretariát pre riadenie bežnej práce, hlavne organizovanie kontroly plnenia uznesení a pre výber kádrov,

generálneho tajomníka a tajomníkov ústredného výboru.

Generálny tajomník, tajomníci ústredného výboru a predseda ústrednej kontrolnej a revíznej komisie musia byť najmenej desať rokov členmi strany.

Predsedníctvo a sekretariát podávajú ústrednému výboru správy o svojej činnosti.

35. Ústredná kontrolná a revízna komisia KSČ:

a) sleduje dodržiavanie stanov strany a noriem stranického života; napomáha upevňovanie ideovej a organizačnej jednoty strany; kontroluje plnenie uznesení zjazdu a ústredného výboru, zameriava sa na prehlbovanie účinnosti straníckej kontrolnej činnosti, volá na zodpovednosť komunistov, ktorí porušujú líniu strany a stanov strany, stranícku a štátnu disciplínu, aj tých, čo porušujú stranícku morálku; dbá o včasné a správne vybavovanie návrhov, pripomienok a sťažností podávaných ústrednému výboru;

b) reviduje hospodárenie všetkých stranických organizácií, podnikov, inštitúcií a zariadení; kontroluje poriadok v evidencii členov a kandidátov a pôsobí na zvyšovanie úrovne vedenia straníckej administratívy všetkých stranických organizácií;

c) na základe rozhodnutia orgánov ústredného výboru uskutočňuje disciplinárne pokračovania; skúma odvolania členov strany podávané ústrednému výboru proti rozhodnutiam krajských výborov strany a ÚV KSS v členských otázkach a rozhoduje o nich;

d) volí zo svojich členov predsedu a na riešenie členských otázok vedenie komisie. Predsedu Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSČ potvrdzuje do funkcie Ústredný výbor KSČ.

Ústredná kontrolná a revízna komisia KSČ pracuje podľa stanov strany a smerníc Ústredného výboru KSČ. Zjazdu a Ústrednému výboru KSČ podáva správy o svojej činnosti a výsledkoch kontroly.

Kontrolné a revízne komisie zvolené na zjazde Komunistickej strany Slovenska a na krajských a okresných konferenciách majú obdobné práva a úlohy v rámci príslušnej územnej organizácie strany.

36. V období medzi zjazdmi strany môže ústredný výbor zvolať celoštátnu konferenciu na prerokovanie naliehavých otázok politiky strany a na rozpracovanie ďalšieho postupu pri plnení línie stanovenej zjazdom. Prostredníctvom konferencie podáva strane súhrnné správy o svojej činnosti.

Počet delegátov a spôsob ich voľby určuje ústredný výbor.

37. Uznesenie celoštátnej konferencie je po schválení ústredným výborom záväzné pre všetky organizácie a členov strany.

V. Organizácia a najvyššie orgány strany na Slovensku

38. Územnou organizáciou Komunistickej strany Československa na Slovensku je Komunistická strana Slovenska, ktorú tvoria krajské organizácie strany na Slovensku. Komunistická strana Slovenska sa vo svojej činnosti riadi uzneseniami zjazdu a Ústredného výboru Komunistickej strany Československa.

39. Najvyšším orgánom Komunistickej strany Slovenska je zjazd Komunistickej strany Slovenska a v období medzi zjazdmi Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska.

40. So súhlasom Ústredného výboru Komunistickej strany Československa zvoláva Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska riadny zjazd raz za päť rokov.

Mimoriadny zjazd Komunistickej strany Slovenska možno zvolať so súhlasom Ústredného výboru Komunistickej strany Československa, ak o to požiada najmenej jedna tretina členov základných organizácií strany na Slovensku, alebo na žiadosť Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska; v naliehavom prípade môže mimoriadny zjazd KSS zvolať Ústredný výbor Komunistickej strany Československa.

Zvolanie zjazdu Komunistickej strany Slovenska a program rokovania oznámi Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska najmenej osem týždňov pred zjazdom.

Delegáti zjazdu sa volia na krajských konferenciách podľa pravidiel, ktoré stanoví Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska po dohode s Ústredným výborom Komunistickej strany Československa.

Členovia a kandidáti Ústredného výboru KSS a členovia Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSS, ak nie sú zvolení za riadnych delegátov, zúčastňujú sa na zjazde s hlasom poradným.

41. Zjazd Komunistickej strany Slovenska:

a) prerokúva a schvaľuje správu Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska, správu Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSS, prípadne iných orgánov;

b) prerokúva úlohy strany na Slovensku;

c) volí Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska a Ústrednú kontrolnú a revíznu komisiu KSS; za člena Ústredného výboru KSS a Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSS môže byť zvolený len ten, kto je členom strany najmenej osem rokov.

42. Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska plní uznesenia Ústredného výboru Komunistickej strany Československa na Slovensku, rieši politické a organizačné otázky strany v súhlase s Ústredným výborom Komunistickej strany Československa, rozmiesťuje kádre a kontroluje prácu krajských organizácií na Slovensku, rozpracúva otázky národnej a regionálnej povahy v súlade s celoštátnymi a celospoločenskými záujmami; podáva Ústrednému výboru Komunistickej strany Československa pravidelné správy o svojej činnosti.

Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska navrhuje Ústrednému výboru Komunistickej strany Československa pracovníkov zo slovenských krajov do vyšších stranických a verejných funkcií; schvaľuje svoj rozpočet a kontroluje jeho plnenie, riadi a spravuje hospodárenie

Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska, jeho podnikov a inštitúcií.

Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska, vychádzajúc z uznesení Ústredného výboru Komunistickej strany Československa, usmerňuje a kontroluje prácu Slovenskej národnej rady, vlády SSR a spoločenských organizácií na Slovensku prostredníctvom komunistov, klubu komunistických poslancov a stranických skupín.

43. Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska sa schádza najmenej tri razy do roka. Kandidáti ústredného výboru a predseda ústrednej kontrolnej a revíznej komisie sa zúčastňujú na zasadaní Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska s právom poradného hlasu.

44. Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska volí zo svojich členov:

predsedníctvo pre riadenie politickej, organizátorskej a výchovnej práce v období medzi zasadaniami Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska,

sekretariát pre riadenie bežnej práce, najmä organizovanie kontroly plnenia uznesení a pre výber kádrov, prvého tajomníka a tajomníkov ústredného výboru.

Prvý tajomník a tajomníci Ústredného výboru KSS a predseda Ústrednej kontrolnej a revíznej komisie KSS musia byť najmenej desať rokov členmi strany.

Predsedníctvo a sekretariát podávajú ústrednému výboru správy o svojej činnosti.

VI. Krajské a okresné organizácie strany

45. Krajské a okresné organizácie strany sa vo svojej činnosti riadia stanovami strany, uzneseniami zjazdu a Ústredného výboru Komunistickej strany Československa; v okruhu svojej pôsobnosti zabezpečujú uskutočňovanie politiky strany.

Krajské výbory strany v súlade s politickou líniou strany a na základe štátneho plánu rozpracúvajú základné smery rozvoja kraja, riadia okresné výbory strany a pomáhajú im v ich činnosti; vedú funkcionárov, ktorých poverili prácou v krajských štátnych, hospodárskych, spoločenských a ostatných orgánoch k dôslednej realizácii politiky strany na zverených úsekoch.

Okresné výbory strany riadia základné organizácie, mestské, miestne, celozávodné a podnikové výbory a pomáhajú im pri plnení politických, ideologických a ekonomických úloh strany, dbajú, aby stranické organizácie rozvíjali samostatnú iniciatívnu činnosť a na ten účel organizujú výchovu ich funkcionárov; usilujú sa, aby komunisti sústavne rozširovali stranický vplyv medzi pracujúcimi a občanmi.

46. Hlavnou povinnosťou krajských a okresných organizácií strany a ich vedúcich orgánov je:

a) sústreďovať úsilie všetkých komunistov i ostatných pracujúcich na dôsledné plnenie hospodárskych plánov, vysokú efektívnosť, hospodárnosť a kvalitu všetkej práce; v súlade so štátnym plánom určovať základné politicko-ekonomické smernice pre všestranný rozvoj krajov a okresov, bojovať proti všetkým nezdravým lokálnym tendenciám. Pre uspokojovanie potrieb celej spoločnosti, urýchľo-

vane sociálneho a hospodárskeho rozvoja na základe intenzifikácie národného hospodárstva maximálne využívať všetky zdroje; zabezpečovať úlohy spojené s ďalším zvyšovaním hmotnej a kultúrnej úrovne pracujúcich;

b) riadiť ideologickú prácu, organizovať štúdium marxizmu-leninizmu a výchovu členov strany, kandidátov i ostatných pracujúcich, riadiť a kontrolovať miestne prostriedky masovej informácie a propagandy a činnosť kultúrnych a osvetových zariadení;

c) usmerňovať a kontrolovať prácu národných výborov, odborových orgánov a ďalších spoločenských organizácií prostredníctvom komunistov a stranických skupín; viesť ich k tomu, aby rozvíjali takú činnosť, ktorá povedie k čoraz širšej účasti pracujúcich na riadení a správe a k plnému využitiu ich iniciatívy; posilňovať zodpovednosť a podporovať samostatný tvorivý prístup vedúcich funkcionárov a pracovníkov k plneniu stranických uznesení;

d) dôsledne uskutočňovať výber a rozmiestovanie kádrov podľa zásad stanovených ústredným výborom strany a starať sa o ich výchovu; kádrove posilňovať rozhodujúce riadiace články priemyselnej a poľnohospodárskej výroby a národných výborov;

e) kontrolovať, ako sa plnia uznesenia ústredného výboru a vlastné uznesenia, zovšeobecňovať najlepšie skúsenosti zo straníckej práce a výrobných praxí a organizovať ich rozširovanie;

f) iniciatívne predkladať vyšším stranickým orgánom návrhy na riešenie závažných otázok politického, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja kraja a okresu; sústavne informovať vyššie orgány strany a základné organizácie o svojej činnosti;

g) rozdeľovať v rámci svojej pôsobnosti prostriedky strany; schvaľovať rozpočet krajskej a okresnej organizácie a kontrolovať jeho plnenie, riadiť a spravovať hospodárenie krajského a okresného výboru a jeho inštitúcií.

47. Krajskú organizáciu tvoria všetky okresné organizácie strany v kraji.

Mestské organizácie v Prahe a Bratislave sú postavené na roveň krajským organizáciám; tvoria ich obvodné organizácie na území mesta Prahy a Bratislavy, ktoré majú práva okresných organizácií.

48. Okresnú organizáciu tvoria všetky základné organizácie strany v okrese.

Vo veľkých mestách môže Ústredný výbor KSČ postaviť mestskú organizáciu strany, ktorú tvoria všetky základné organizácie v meste, na roveň okresným organizáciám. V týchto mestských organizáciách možno tvoriť obvodné výbory, ktoré pracujú s právami miestnych výborov strany.

Ústredný výbor KSČ môže podľa potreby ustanovovať aj iné stranícke organizácie, priznať im niektoré práva okresných výborov alebo ich postaviť na roveň okresným organizáciám.

Vedúce orgány krajskej organizácie strany

49. Najvyšším orgánom krajskej organizácie je krajská konferencia a v období medzi konferenciami krajský výbor.

Riadnu krajskú konferenciu zvoláva krajský výbor raz za dva až tri roky. Mimoriadnu krajskú konferenciu možno zvolať so súhlasom ústredného výboru strany, ak o to požiada najmenej jedna tretina členov základných organizácií kraja; z naliehavých dôvodov môže mimoriadnu krajskú konferenciu zvolať aj krajský alebo Ústredný výbor Komunistickej strany Československa.

Zvolanie krajskej konferencie a program rokovania oznámi krajský výbor okresným organizáciám najmenej štyri týždne pred konferenciou. Delegáti sú volení na okresných konferenciách konaných pred krajskou konferenciou podľa pravidiel, ktoré určí krajský výbor po dohode s ústredným výborom.

Delegáti riadne zvolení na okresných konferenciách majú hlas rozhodujúci. Členovia a kandidáti krajského výboru a členovia kontrolnej a revíznej komisie, ak nie sú zvolení za riadnych delegátov, zúčastňujú sa na krajskej konferencii s hlasom poradným.

50. Krajská konferencia:

a) prerokúva a schvaľuje správu o činnosti krajského výboru a správu kontrolnej a revíznej komisie; prerokúva aj ďalšie otázky straníckej, hospodárskej a kultúrnej výstavby; určuje hlavné úlohy krajskej organizácie na ďalšie obdobie vyplývajúce z uznesení zjazdov, celoštátnych konferencií a ústredného výboru strany;

b) volí krajský výbor, kontrolnú a revíziu komisiu a delegátov na zjazd strany; za člena krajského výboru a kontrolnej a revíznej komisie môže byť zvolený len ten, kto je členom strany najmenej päť rokov.

51. Krajský výbor sa schádza najmenej štyrikrát do roka, v súlade s politikou strany rieši naliehavé otázky rozvoja kraja a okresov, kontroluje plnenie uznesení a rozmiestňuje kádre.

Kandidáti krajského výboru a predseda kontrolnej a revíznej komisie sa zúčastňujú na zasadaniach krajského výboru s právom poradného hlasu.

52. Krajský výbor volí zo svojich členov predsedníctvo, sekretariát a tajomníkov krajského výboru.

Vedúci tajomník krajského výboru musí byť najmenej desať rokov členom strany.

Predsedníctvo krajského výboru v čase medzi zasadaniami krajského výboru riadi prácu, organizuje a kontroluje plnenie uznesení.

Sekretariát krajského výboru riadi a kontroluje prácu oddelení krajského výboru, jeho pracovníkov a rieši bežné organizačné úlohy.

Predsedníctvo a sekretariát podávajú o svojej činnosti správu krajskému výboru.

Vedúce orgány okresnej organizácie strany

53. Najvyšším orgánom okresnej organizácie je okresná konferencia a v období medzi konferenciami okresný výbor strany.

54. Riadnu okresnú konferenciu zvoláva okresný výbor raz za dva až tri roky. Mimoriadnu konferenciu možno zvolať so súhlasom ústredného výboru na žiadosť najmenej jednej tretiny členov základných organizácií v okrese alebo na návrh okresného výboru alebo vyšších straníckych orgánov.

Delegáti na okresnú konferenciu sa volia na členských schôdzach základných organizácií podľa pravidiel, ktoré určuje krajský výbor po dohode s ústredným výborom.

Členovia a kandidáti okresného výboru a členovia kontrolnej a revíznej komisie, ak nie sú zvolení za riadnych delegátov, zúčastňujú sa na okresnej konferencii s hlasom poradným.

55. Okresná konferencia:

a) prerokúva a schvaľuje správu o činnosti okresného výboru a správu kontrolnej a revíznej komisie; prerokúva i ďalšie otázky straníckej, hospodárskej a kultúrnej výstavby okresu; určuje hlavné úlohy okresnej organizácie na ďalšie obdobie vyplývajúce z uznesení vyšších straníckych orgánov;

b) volí okresný výbor, kontrolnú a revíziu komisiu a delegátov na krajskú konferenciu; členom okresného výboru a kontrolnej a revíznej komisie môže byť len ten, kto je členom strany najmenej štyri roky.

56. Okresný výbor schvaľuje ustanovenie a zrušenie základných organizácií strany, riadi a kontroluje ich činnosť; vedie evidenciu členov a kandidátov.

57. Okresný výbor sa schádza najmenej šesťkrát do roka.

Kandidáti okresného výboru a predseda kontrolnej a revíznej komisie sa zúčastňujú na zasadaniach okresného výboru s právom poradného hlasu.

58. Okresný výbor volí zo svojich členov predsedníctvo a tajomníkov okresného výboru. Vedúci tajomník okresného výboru musí byť najmenej osem rokov členom strany.

Predsedníctvo okresného výboru riadi v čase medzi zasadaniami okresného výboru prácu, organizuje a kontroluje plnenie uznesení. Riadi a kontroluje prácu oddelení okresného výboru a jeho pracovníkov. O svojej činnosti podáva správu okresnému výboru strany.

VII. Mestské, miestne, celozávodné a podnikové výbory

59. V mestách sa tvoria so súhlasom okresného výboru mestské výbory strany, v obciach, kde je viac základných organizácií, sa tvoria miestne výbory strany; vo veľkých závodoch, podnikoch a inštitúciách, kde je viac základných organizácií, sa tvoria so súhlasom krajského výboru celozávodné výbory strany alebo so súhlasom ústredného výboru podnikové výbory strany. Podľa smerníc Ústredného výboru KSC sa tvoria ďalšie na ich úroveň postavené výbory.

Mestské, miestne, celozávodné a podnikové výbory pomáhajú okresnému výboru strany v dennom riadení a usmerňovaní činnosti základných organizácií pri plnení hlavných úloh v závodoch, podnikoch, inštitúciách, mestách a obciach.

Vo veľkých podnikoch a inštitúciách celoštátneho významu a v mestách môže Ústredný výbor KSC priznať podnikovým, celozávodným a mestským výborom niektoré práva okresných výborov strany.

60. Hlavnou povinnosťou mestského, miestneho výboru je:

a) spolu so základnými organizáciami sústreďovať úsilie všetkých komunistov, ostatných pracujúcich a občanov na uskutočňovanie politiky strany, rozvíjanie politického, hospodárskeho a kultúrneho života mesta alebo obce; v záujme toho rozvíjať masovopolitickú prácu medzi občanmi, podnecovať iniciatívu a aktivitu obyvateľstva pri správe záležitostí mesta či obce;

b) viesť komunistov – funkcionárov národného výboru, spoločenských organizácií a vedúcich pracovníkov v miestnom priemysle, poľnohospodárskych závodoch, službách, obchode, zdravotníctve a školstve k dôslednému uskutočňovaniu straníckych uznesení a usilovať sa o sústavné skvalitňovanie všetkých služieb pri uspokojovaní materiálnych a kultúrnych potrieb obyvateľstva; straníckopolitickou a výchovnou prácou napomáhať trvalé zvyšovanie účasti občanov na správe záležitostí obce, posilňovanie úlohy národného výboru, jeho komisií a aktívu dobrovoľných pracovníkov; viesť ich k odhaľovaniu a využívaniu miestnych zdrojov a rezerv; bojovať proti všetkým nezdravým miestnym tendenciám;

c) organizovať ideologickú prácu v meste alebo obci, výchovu straníckeho aktívu, starať sa o komunistickú výchovu členov strany i ostatných občanov;

d) navrhovať kandidátov do mestského alebo miestneho národného výboru, ostatné kádrové otázky riešiť v rozsahu stanovenom okresným výborom.

61. Hlavnou povinnosťou celozávodného a podnikového výboru je:

a) viesť spolu so základnými organizáciami všetkých pracujúcich k uskutočňovaniu politiky strany a k dôslednému zabezpečeniu celospoločenských záujmov; napomáhať zvyšovanie účasti pracujúcich na riadení výroby, rozvoj ich tvorivej aktivity, iniciatívy a socialistickej súťaže, rast spoločenskej produktivity práce, intenzifikáciu národného hospodárstva, vedecko-technický pokrok a uplatňovanie skúseností najlepších pracovníkov vo výrobe; viesť hospodárske vedenie závodu alebo podniku k tomu, aby utváralo dobré podmienky na plnenie úloh hospodárskeho plánu; napomáhať politickovýchovnú prácu základných organizácií strany na pracoviskách; bojovať proti všetkým nezdravým lokálnym tendenciám; uplatňovať právo kontroly činnosti vedenia závodu, podniku alebo inštitúcie;

b) spolu so základnými organizáciami uskutočňovať cieľavedomú výchovu, výber a rozmiestovanie kádrov v závode; starať sa o sústavný rast politickej a odbornej úrovne všetkých pracujúcich;

c) starať sa o sústavný rast úrovne straníckopolitickej a organizátorskej práce základných organizácií; pomáhať základným organizáciám vo výchovnej práci a pri zabezpečovaní všetkých politických a hospodárskych úloh;

d) tvorivou aktivitou komunistov rozvíjať prácu ROH, SZM a ďalších spoločenských organizácií, viesť ich k zabezpečeniu hlavných politických, ekonomických, sociálnych a kultúrno-výchovných úloh v obvode ich pôsobnosti.

Celozávodné alebo podnikové výbory sa opierajú v celej svojej činnosti o základné organizácie strany a prispievajú k sústavnému posilňovaniu ich úlohy.

62. Členovia a kandidáti mestského, miestneho, celozávodného a podnikového výboru sa volia na všeplenárnych

schôdzach komunistov alebo na konferenciách delegátov všetkých základných organizácií v obci, závode, podniku, inštitúcii na obdobie dvoch až troch rokov. Mestské, miestne, celozávodné a podnikové výbory volia zo svojho stredu predsedu, ktorý musí byť najmenej päť rokov členom strany. O svojej činnosti informujú okresný výbor a základné organizácie strany v okruhu svojej pôsobnosti.

Mestské, miestne, celozávodné a podnikové výbory prerokúvajú a schvaľujú rozpočty základných organizácií strany v obvode svojej pôsobnosti, kontrolujú ich plnenie a predkladajú svoj rozpočet okresnému výboru strany.

Mestské, miestne, celozávodné a podnikové konferencie alebo všeplenárne schôdze volia kontrolné a revízne komisie.

VIII. Základné organizácie strany

63. Základné organizácie sú základom strany. Pôsobia bezprostredne medzi pracujúcimi, zomknajú ich okolo Komunistickej strany Československa, zjednocujú ich úsilie pri budovaní socialistickej spoločnosti. V okruhu svojej pôsobnosti – v živom styku s pracujúcimi – sa aktívne podieľajú na utváraní a uskutočňovaní politiky strany, riešia a zabezpečujú všetky miestne politické, ekonomické a ideovo-výchovné úlohy strany, ktoré sú v popredí záujmu pracujúcich, v súlade s cieľmi a potrebami celej spoločnosti. Zodpovedajú za to, že politika strany sa bude uskutočňovať každodennou masovopolitickou prácou komunistov medzi pracujúcimi, ich príkladným postojom k plneniu úloh na pracoviskách i účasťou na spoločenskom živote v mieste bydliska.

Základné organizácie sa tvoria podľa smerníc Ústredného výboru KSČ v podnikoch, závodoch, dopravných a obchodných organizáciách, na štátnych majetkoch, na strojových a traktorových staniách, v jednotných roľníckych družstvách, úradoch, školách, inštitúciách, v jednotkách ozbrojených síl, na dedinách, v mestách a pod., ak je tam najmenej päť členov strany.

64. V podnikoch, závodoch a úradoch, kde je väčší počet členov strany, môžu sa tvoriť základné organizácie v dielňach, prevádzkárňach, na stavbách a výrobných úsekoch. Tieto základné organizácie na celozávodných straníckych schôdzach alebo konferenciách delegátov volia celozávodný alebo podnikový výbor.

Základné organizácie, ktoré majú väčší počet členov, môžu utvárať dielčie organizácie strany. Úlohou dielčích organizácií je organizovať a kontrolovať plnenie uznesení členskej schôdze základnej organizácie, iniciatívne a aktívne riešiť úlohy vyplývajúce z miestnych podmienok a potrieb. Okresné výbory môžu udeľovať dielčím organizáciám niektoré práva základnej organizácie.

Základné a dielčie organizácie ustanovujú podľa pracovných úsekov, brigád a pod. stranícke skupiny, ktoré si volia vedúceho. Úlohou straníckych skupín je organizovať plnenie uznesení členskej schôdze základnej organizácie v okruhu svojej pôsobnosti a dbať, aby všetci členovia správne plnili svoje základné povinnosti.

65. Najvyšším orgánom základnej organizácie a školou výchovy komunistov je členská schôdza. Vytyčuje v súlade s politikou strany hlavné smery a úlohy pre politickú, organizátorskú a ideovo-výchovnú prácu v okruhu pôsobnosti základnej organizácie, rokuje a rozhoduje o hlavných úlohách pracovísk a miest a o pripomienkach a návrhoch pracujúcich. Vyzbrojuje komunistov skúsenosťami a argumentmi pre politickú prácu. Prijíma uznesenia, ukladá úlohy členom strany, určuje spôsob ich uskutočňovania a kontrolu plnenia. Posudzuje v duchu stanovenej línie strany činnosť výboru a celej organizácie, všetkých funkcionárov a členov.

Členská schôdza sa koná spravidla raz za mesiac, najmenej desať ráz do roka. Schôdzu pripravuje výbor za aktívnej účasti členov organizácie s využitím skúseností pracujúcich. Na rokovanie členskej schôdze možno podľa povahy prerokovaných problémov prizvať nečlenov strany, najmä popredných pracovníkov z výroby, funkcionárov štátnych a hospodárskych orgánov a ostatných spoločenských organizácií; organizácie sa s nimi raka, ako najlepšie riešiť problémy a splniť smernice strany.

Vo veľkých základných organizáciách, kde je niekoľko dielčích organizácií, sa členská schôdza základnej organizácie zvoláva v termínoch určených výborom základnej organizácie alebo na žiadosť dielčích organizácií, najmenej však raz za tri mesiace. Dielčie organizácie konajú členskú schôdzu spravidla raz za mesiac v období medzi členskými schôdzami základnej organizácie.

66. Výročná členská schôdza základnej a dielčej organizácie sa koná raz za rok, výbor základnej alebo dielčej organizácie sa volí na obdobie dvoch až troch rokov; počet členov stanovuje okresný výbor. Organizácia do desiatich členov volí trojčlenný výbor alebo podľa podmienok so súhlasom okresného výboru dôverníka a jeho zástupcu.

Členská schôdza základnej organizácie schvaľuje dvoch až troch členov na kontrolu hospodárenia s finančnými a inými prostriedkami základnej organizácie a dodržiavania smerníc ústredného výboru o vedení členskej evidencie a straníckej administratívy.

67. Výbor základnej a dielčej organizácie volí predsedu, ktorý musí byť najmenej tri roky členom strany. Výnimkou môže stanoviť okresný výbor.

Výbor zabezpečuje plnenie uznesení členskej schôdze, v súlade s nimi riadi všetku prácu straníckej organizácie medzi členskými schôdzami. O svojej činnosti a stave organizácie podáva správu každej členskej schôdzi.

68. Úlohou základnej organizácie strany je:

a) uskutočňovať politiku strany v okruhu svojej pôsobnosti; politicky a ideovo vyzbrojovať komunistov a nečlenov strany; rozvíjať a organizovať ich iniciatívu pri plnení úloh ďalšieho rozvoja socialistickej spoločnosti; bojovať za splnenie úloh hospodárskeho plánu závodu alebo podniku, za rozvíjanie vedecko-technického pokroku a využívanie jeho výsledkov v praxi, za rast produktivity práce, za najvyššiu hospodárnosť, kvalitu a efektívnosť výroby a všetkej práce, za maximálne využívanie vnútorných rezerv, za správne uplatňovanie hmotných a morálnych podnetov; utvárať podmienky na ďalší rozvoj a skvalitňovanie socialistickeho súťaženia; starať sa o rast kvalifikácie a vzdelanosti pracujúcich, viesť ich k uvedomelému komu-

nistickému vzťahu k práci, k dodržiavaniu štátnej a pracovnej disciplíny, k rozmnožovaniu a ochrane spoločenského bohatstva a k všestrannému zlepšovaniu životného a pracovného prostredia;

b) prijímať členov a kandidátov do Komunistickej strany Československa, organizovať ich výchovu a dbať, aby si osvojili program a stanovky strany;

c) organizovať aktívnu účasť komunistov na riešení a zabezpečovaní všetkých úloh a uznesení straníckej organizácie, s vedomím zodpovednosti strany za každého svojho kandidáta a člena viesť komunistov k príkladnosti v práci a k dôslednému dodržiavaniu zásad komunistickej morálky, k oddanosti strane a ľudu, starať sa o politickú a odbornú výchovu komunistov;

d) stále upevňovať a chrániť ideovú a organizačnú jednotu strany; organizovať pre komunistov a ostatných pracujúcich štúdium marxizmu-leninizmu, úzko späté s praxou budovania socializmu a komunizmu, bojovať proti buržoáznej ideológii a všetkým pokusom o revizionistické skresľovanie marxizmu-leninizmu alebo o jeho dogmatický výklad;

e) organizovať účinnú masovopolitickú prácu, vysvetľovať politiku strany a získavať pre ňu pracujúcich, radiť sa s nimi o všetkých závažných otázkach, zvolávať verejné stranícke schôdze a prerokovať na nich s pracujúcimi závažné problémy závodu či miesta bydliska a otázky vnútornej a zahraničnej politiky;

f) robíť agitačnú a výchovnú prácu medzi pracujúcimi, vychovávať ich v duchu komunizmu, bojovať proti individualizmu a všetkým prežitkom; viesť pracujúcich k čo najširšej účasti na riadení štátnych a verejných záležitostí, viesť cieľavedomú uvedomovaciu prácu medzi organizátormi výroby, majstrami a technikmi a pomáhať tak zvyšovať ich zodpovednosť za plnenie výrobných úloh, dodržiavanie technických a technologických opatrení a za organizáciu práce, radiť sa s nimi a využívať ich vedomosti a skúsenosti v politickoorganizátorskej činnosti;

g) utvárať podmienky pre rozvoj kritiky a sebakritiky, nezmieriteľne vystupovať proti akémukoľvek jej potláčaniu, bojovať proti byrokratizmu, plytvaniu štátnymi prostriedkami, nezodpovednosti a nedisciplinovanosti, pohodlníctvu a proti všetkým nedostatkom, ktoré brzdia rozvoj socialistickej spoločnosti;

h) cieľavedome sa starať o prípravu ľudí, o správny výber, výchovu a rozmiestňovanie kádrov v závodoch, podnikoch, inštitúciách, na štátnych majetkoch, v jednotných roľníckych družstvách, v miestach bydliska a pod., kontrolovať ich činnosť a súdružsky im pomáhať v práci;

ch) pomáhať v práci vyšším straníckym orgánom, radiť sa s nimi a skladať im účty zo svojej činnosti;

i) aktívne sa zúčastňovať na plnení hlavných úloh rozvoja mesta alebo obce, usilovať sa o utváranie socialistickeho spôsobu života, prostredia a vzťahov medzi ľuďmi; viesť komunistov v mieste bydliska k rozvíjaniu pracovnej a spoločenskej aktivity občanov; podnecovať iniciatívu spoločenských organizácií v závodoch a miestach bydliska, viesť komunistov – funkcionárov spoločenských organizácií, miestnych národných výborov k dôslednému zabezpečovaniu politiky strany na zverených úsekoch.

69. Stranícke organizácie vo výrobných, dopravných

a obchodných závodoch a podnikoch, na štátnych majetkoch, v jednotných roľníckych družstvách a v ostatných poľnohospodárskych podnikoch, v projektových organizáciách, konštrukčných kanceláriách a vo vedeckovýskumných ústavoch, v bytovom hospodárstve, komunálnych službách, školách, kultúrnych, osvetových a zdravotníckych zariadeniach majú právo kontrolovať, ako vedenie závodu, podniku alebo inštitúcie uskutočňuje úlohy politiky strany a štátu, zabezpečuje riešenie podstatných stránok rozvoja závodov, podnikov a inštitúcií v súlade s celospoločenskými záujmami bez toho, že by nahrádzali ich činnosť; samostatne skúmať a preverovať stav plnenia úloh.

V tejto činnosti využívajú poznatky pracujúcich, odborových, mládežníckych organizácií a kontrolných orgánov; zjednocujú úsilie kolektívov pracujúcich a dbajú, aby závod, podnik alebo inštitúcia splnili všetky svoje povinnosti voči spoločnosti.

Stranícke organizácie sú povinné podporovať úsilie vedúcich pracovníkov a zvyšovať ich zodpovednosť pri zabezpečovaní politiky strany na úsekoch, za ktoré zodpovedajú.

70. Stranícke orgány a organizácie, ktoré majú právo kontroly vedenia závodu, podniku alebo inštitúcie, sa vyjadrujú k vymenovaniu a odvolaniu vedúcich pracovníkov v okruhu svojej pôsobnosti.

71. Stranícke organizácie na ministerstvách, v ústredných, krajských, okresných a mestských úradoch, v riadiacich orgánoch výrobných hospodárskych jednotiek a iných inštitúciách sú povinné:

a) dôsledne prebojovať politiku strany a kontrolovať dodržiavanie smerníc a uznesení straníckych orgánov na svojich pracoviskách, viesť k zodpovednému plneniu funkcií, bojovať proti formalizmu a byrokratizmu v práci a v konaní príslušných pracovníkov úsekov, úradov a pod.;

b) kontrolovať vybavovanie pripomienok, návrhov a sťažností pracujúcich;

c) kontrolovať hospodárenie s prostriedkami určenými na prevádzku úradov, inštitúcií;

d) starať sa o dodržiavanie zásad výberu a rozmiestovania kádrov, aby sa zdokonaľovala práca úradov či inštitúcií i jednotlivých pracovníkov; starať sa o výchovu pracovníkov k zodpovednosti za zverené úlohy, k dodržiavaniu a prebojovaniu štátnej disciplíny.

Základné organizácie v uvedených úradoch a inštitúciách sa riadia smernicami ústredného výboru strany a pomáhajú mu i ostatným príslušným straníckym orgánom v kontrole činnosti týchto úradov a ich vedúcich pracovníkov. Správy o zistených nedostatkoch a návrhy na zlepšenie činnosti úradov alebo inštitúcií predkladajú vedúcim úradov a príslušným straníckym orgánom.

IX. Strana, štátne a spoločenské organizácie

72. Komunistická strana Československa uskutočňuje politické vedenie štátnych a spoločenských orgánov a organizácií, usmerňuje a koordinuje ich činnosť prostrední-

ctvom komunistov, ktorí v nich pracujú. Usiluje sa o to, aby dôsledne plnili svoju úlohu vyplývajúcu z Ústavy ČSSR a zákonov Československej socialistickej republiky, práva a povinnosti, ktoré určujú stanovy spoločenských organizácií. Napomáha široké zapájanie pracujúcich do ich činnosti.

Stranícke orgány a organizácie nenahrádzajú štátne, hospodárske a spoločenské orgány a organizácie, nepripúšťajú zamieňanie úlohy straníckych a iných orgánov.

73. Vo Federálnom zhromaždení, v Českej národnej rade a Slovenskej národnej rade sa tvoria kluby komunistických poslancov.

V národných výboroch, vo volených orgánoch spoločenských a záujmových organizácií, družstiev a umeleckých zväzov, na ich zjazdoch, konferenciách a poradách, kde sú najmenej traja členovia strany, sa na základe rozhodnutia príslušných straníckych orgánov utvárajú stranícke skupiny.

Kluby komunistických poslancov a stranícke skupiny sa riadia vo svojej činnosti politikou a stanovami strany, sú podriadené príslušným straníckym orgánom a sú povinné riadiť sa vo všetkých otázkach ich uzneseniami.

Ich poslaním je obhajovať a uskutočňovať politiku strany a všestranne posilňovať jej vplyv medzi nečlenmi strany; posudzovať činnosť komunistov, ako plnia úlohy v orgánoch a organizáciách, v ktorých pracujú z poverenia strany; zjednocovať úsilie všetkých komunistov na to, aby zastupiteľské zbory a spoločenské organizácie dôsledne plnili svoju úlohu v rozvoji socialistickej spoločnosti.

Kluby komunistických poslancov a stranícke skupiny v zastupiteľských zborech vedú všetkých svojich poslancov k masovopolitickej práci medzi voličmi a k skladaniu účtov zo svojej činnosti. Usilujú sa o upevňovanie štátnej disciplíny, socialistickej zákonnosti, socialistickeho štýlu práce štátnych orgánov, o odstraňovanie prejavov byrokratizmu.

Stranícke skupiny v spoločenských organizáciách dbajú o zvyšovanie ich úlohy v živote socialistickej spoločnosti, v rozvíjaní výchovnej, záujmovej a inej spoločensky prospešnej činnosti na pracoviskách a v miestach bydliska.

X. Strana a mládež

74. Sústavná a cieľavedomá starostlivosť o výchovu detí a mládeže v duchu marxizmu-leninizmu, proletárskeho, socialistickeho internacionalizmu a socialistickeho vlastnectva je jednou zo základných úloh strany.

Strana sa usiluje, aby mládež bola odolná voči buržoáznym a malomeštiackym vplyvom, mala morálne črty socialistickej osobnosti a aby najlepší členovia SZM boli prijímaní do KSČ.

Strana získava mladú generáciu pre perspektívy ďalšieho rozvoja socializmu a stavia pred ňu náročné úlohy. Dbá o rozširovanie podielu mládeže na rozvoji, riadení a obrane socialistickej spoločnosti. Podporuje jej aktívnu účasť na plnení celospoločenských úloh v politickej, ekonomickej a kultúrnej oblasti; dbá, aby socialistická spoločnosť a jej orgány utvárali čoraz lepšie podmienky pre život, prácu i spoločenské uplatnenie mládeže; vedie komunistov,

v orgánoch a inštitúciách štátu a spoločenských organizáciách k dôslednému uplatňovaniu svojej politiky voči deťom a mládeži.

75. Stranícke orgány a organizácie sa vo svojej práci medzi deťmi a mládežou opierajú najmä o Socialistický zväz mládeže a o jeho neoddeliteľnú súčasť – Pioniersku organizáciu SZM. Starajú sa o rozvoj jeho činnosti a napĺňanie úlohy predstaviteľa mladej generácie a blízkeho spolubojovníka strany.

Stranícke organizácie vedú mladých členov a kandidátov strany k tomu, aby boli najaktívnejšími členmi a funkcionármi Socialistického zväzu mládeže a Pionierskej organizácie SZM.

XI. Stranícke organizácie v ozbrojených silách

76. Stranícke organizácie v ozbrojených silách sa vo svojej činnosti riadia stanovami strany. Utvárajú sa a pracujú podľa smerníc ústredného výboru strany.

77. Svojou každodennou činnosťou zabezpečujú plnenie politiky strany v ozbrojených silách a zomkávajú ich príslušníkov okolo komunistickej strany. Vychovávajú ich v duchu ideí marxizmu-leninizmu, proletárskeho, socialistického internacionalizmu a socialistického vlastenectva; starajú sa, aby boli v stálom spojení so životom

a prácou ľudu. Vedú ich k triednej a politickej bdelosti, k vzornému plneniu úloh bojovej a politickej prípravy, k upevňovaniu morálneho a politického stavu i vojenskej disciplíny, k ovládnutiu modernej bojovej techniky a zbraní, k dôslednému plneniu spoločných opatrení na obranu a bezpečnosť krajín socialistického spoločenstva. Starajú sa o výchovu mladej generácie, formovanie jej uvedomelého vzťahu k budovaniu a obrane socialistickej vlasti.

78. Stranícku prácu v ozbrojených silách riadi ústredný výbor strany.

79. Stranícke orgány a organizácie v ozbrojených silách udržiavajú úzke spojenie s miestnymi straníckymi orgánmi, informujú ich o politickej činnosti v útvaroch, využívajú ich skúsenosti vo svojej práci a vedú svojich členov k aktívnej účasti na práci straníckych organizácií v mieste a príprave obyvateľstva na obranu socialistickej republiky.

XII. Finančné prostriedky strany

80. Finančné prostriedky strany a jej organizácií tvoria členské príspevky, výnosy straníckych podnikov a iné príjmy. Výšku príspevkov členov a kandidátov strany a spôsob využitia finančných prostriedkov strany určuje Ústredný výbor KSČ.

Materiál Oddelenia propagandy a agitácie ÚV KSC, vydaný
Oddelením propagandy a agitácie ÚV KSS v Nakladateľstve Pravda

Vytlačila Pravda, tlačový kombinát KSS – Tlačiarenské závody Pravda, závod 02, Bratislava,
Martanovičova 21, sádzané fotosadzbou

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA
KNIŽNICA